

Optimalisatie en teeltversnelling in de teelt van stamrozen

Ria Derkx (ria.derkx@wur.nl), Arjan Smits (arjan.smits@wur.nl), Dirand van Wijk (dirandvanwijk@cultus.nl) en Edwin Kohrman (edwinkohrman@cultus.nl)

Waarom het onderzoek?

- De teelt van 'Pfänder'-stammen is duur door de lange teeltduur (5 jaar).
- De stammen zijn vaak onregelmatig.
- De wortelpruik is groot en zit vaak scheef onder de stam.
- Voorloperproject heeft laten zien dat door stekken in het najaar en overwinteren onder folie in een onverwarmde kas:
  - een verkorting van de teeltduur met 1,5 jaar mogelijk is.
  - een product van hoge kwaliteit ontstaat.
- In het huidige project wordt onderzocht:
  - of verdere teeltversnelling mogelijk is door na beworteling snel te enten of in het najaar stekken en enten te combineren (stenten).
  - of hierdoor een nog beter en uniformer product ontstaat.
  - of dit economisch haalbaar is.

Wat is onderzocht?

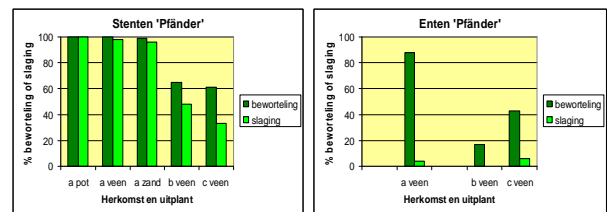
- Op drie bedrijven (Eindhoven, Zundert, Reeuwijk) worden de mogelijkheden van vroeg enten en stenten onderzocht:
- De volgende aspecten zijn meegenomen:
  - Verschillende herkomsten 'Pfänder'-stek, tevens vergelijking met 'Multiflora'
  - Stenten of enten na beworteling
  - Getrokken of bewaard hout
  - Verschillende teeltomstandigheden: vorstvrije kas, kas met bodemwarmte (15°C), verwarmde kas (15°C)
  - Oppotten (containerveld) of uitplanten in de vollegrond

Gestente stamrozen op veengrond

Wat zijn de resultaten?

- In 2010 beste resultaten met stenten met getrokken enthout in een verwarmde kas.
- Stenten geeft betere aanslag dan enten.
- Resultaten sterk afhankelijk van herkomst en bewaring stek.
- 'Multiflora' start eerder dan 'Pfänder', maar 'Pfänder' haalt later in.

Bewortelingspercentages en aanslagpercentages met stenten (links) en enten (rechts) van 'Pfänder' stek. Herkomsten a, b en c. Opgepot, uitgeplant in veengrond of uitgeplant in zandgrond.

Opgepotte gestente stamrozen

Perspectief

De resultaten tot nu toe laten zien dat stenten mogelijkheden biedt om binnen 1 jaar te gaan van stek tot leverbare stamroos. Naast teeltduurverkorting is kwaliteitsverbetering te realiseren. Ook arbeidstechnisch is stenten interessant.

Trefwoorden: stamroos, stent, teeltversnelling, teeltoptimalisatie, kwaliteit